

ข้อมูลชุมชนบ้านป่าคู้ล่าง ตำบลสมเด็จเจริญ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

1. ประวัติความเป็นมาของชุมชน

ชุมชนบ้านป่าคู้ล่าง เป็นกลุ่มคนไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านป่าคู้ล่าง ต.สำเด็จเจริญ อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี มี เป็นชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการของรัฐ ที่เข้ามาสร้างอ่างเก็บน้ำทับชุมชนเดิมของตน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ได้ย้ายถิ่นฐานมาอยู่บริเวณพื้นที่ ที่ทางรัฐจัดสรรให้เป็นพื้นที่ทำกิน และได้อยู่อาศัยมาจนถึงทุกวันนี้

2. ข้อมูลกายภาพ/บริบทพื้นที่

มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3800 ไร่ เป็นชุมชนที่อาศัยอยู่ร่วมกันป่า มีพื้นที่ป่าในการดูแลรักษาารวม 3800ไร่ แต่แบ่งเป็นพื้นที่ทำกิน 800 ไร่ และเป็นพื้นที่ป่าใช้สอยและอนุรักษ์อีก 3000 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	บ้านทุ่งมะกอก ต.องค์พระ อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	บ้านพุดลอง ต.เขาโจด อ.ศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	บ้านเขาแหลม ต.สมเด็จเจริญ อ.หนองปรือ จ.กาญจนบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	บ้านทุ่งสว่าง อุทยานแห่งชาติรัตนโกสินทร์

พื้นที่ประมาณ 90 เปอร์เซ็นต์ ของหมู่บ้านมีสภาพเป็นป่า ประกอบด้วยป่า 3 ประเภทคือ ป่าดิบชื้น ป่าเบญจพรรณ และป่าดิบแล้ง มีพรรณไม้เด่น ได้แก่ ต้นไทร ไม้ประดู่แดง ไม้มะค่า ต้นกระวาน ต้นมะเดื่อ เป็นต้น และเป็นพื้นที่ป่าชุมชน ประมาณ 40 ไร่ โดยแบ่งย่อยมาจากพื้นที่ ทำกิน 800 ไร่ และพื้นที่อยู่อาศัยอีก 30 ไร่

3. ข้อมูลประชากร

ประชากรรวมทั้งหมู่บ้านมีประมาณ 22 ครัวเรือน มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 121 คน เป็นชาย 50 คน หญิง 71 คน (ที่มา: ฐานข้อมูลชุมชนบ้านป่าคู้ล่าง พ.ศ.2554)

4. การศึกษา/ศาสนา

การศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ออกไปศึกษาที่โรงเรียนบ้านเขาแหลม โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ออกไปศึกษาต่อที่ โรงเรียนประชาวมงคล ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 6 กิโลเมตร
ประชากรนับถือศาสนา พุทธ

5. สุขภาพ/สาธารณสุข

ถนนเข้าหมู่บ้านเป็นถนน ลูกรัง มีระบบน้ำประปาหมู่บ้านประจำตำบล

6. อาชีพ รายได้ ภาวะหนี้สิน

ทำไร่ข้าวโพด การปลูกดอกดาวเรือง การปลูกมะเขือ และมีอีก 11 ครอบครัวหันมาทำเกษตรอินทรีย์ ส่งผลผลิตผักสดส่งตรงผู้บริโภคในเมือง

7. วัฒนธรรม/ความเชื่อ

เนื่องด้วยชุมชนเป็นชุมชนที่เพิ่งอพยพมาใหม่ ประเพณีวัฒนธรรมเดิมจึงค่อนข้างน้อย แต่ประเพณีหลักๆ ของชาติพันธุ์ตนเองยังคงดำรงอยู่ ได้แก่ ประเพณีกินข้าวใหม่ ประเพณีในรอบเดือนต่างๆ ของปี

8. กลุ่ม/องค์กร

กลุ่มองค์กรที่รวมตัวกันเพื่อทำหน้าที่เฉพาะอย่าง ได้แก่ กลุ่มผักประสานใจเพื่อผู้ผลิตและผู้บริโภค

9. ประชาชน/ผู้รู้ชุมชน

ยังไม่มีข้อมูล

10. การจัดการทรัพยากร (ดิน น้ำ ป่า)

10.1 การพึ่งพิงทรัพยากร

ยังไม่มีข้อมูล

10.2 พัฒนาการในการจัดการป่าของชุมชน

- พ.ศ. 2538 ชุมชนย้ายพื้นที่มาอยู่ข้างล่างอ่างเก็บน้ำเนื่องในโครงการพระราชดำริ เป็นเหตุให้เกิดการแบ่งชุมชนขึ้น
- พ.ศ. 2544 ก่อเกิดป่าชุมชน
- พ.ศ. 2543 ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการป่า ที่ชุมชนบ้านเขาราวเทียนทอง จังหวัดชัยนาท
- พ.ศ. 2548 สำรวจข้อมูลพื้นที่ทั้งหมดของชุมชน

10.3 รูปแบบการจัดการป่า

กฎระเบียบ

- 1) ห้ามตัดไม้ทำลายป่าในเขตป่าชุมชน
- 2) ห้ามบุคคลภายนอกบุกรุกพื้นที่ของชุมชน
- 3) ห้ามขายที่ดิน หรือโอนกรรมสิทธิ์ให้บุคคลภายนอกโดยเด็ดขาด
- 4) ห้ามบุคคลภายนอกเข้ามาล่าสัตว์ในเขตป่าชุมชน
- 5) การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติภายในชุมชนต้องเป็นไปตามกฎ

10.4 กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการป่า

มีการจัดกิจกรรมปลูกป่า เมื่อปีพ.ศ. 2550